

SpareBank 1 SR-Bank ASA

Konsernretningslinjer AML og Sanksjoner

1. KONSERNRETNINGSLINJER – OVERORDNEDE PRINSIPPER

Konsernet SpareBank 1 SR-Bank ASA (SpareBank 1 SR-Bank eller konsernet) er bevisst sitt samfunnsansvar knyttet til bekjempelse av økonomisk kriminalitet, hvitvasking av utbytte fra kriminalitet og finansiering av terrorvirksomhet. Myndigheter, kunder og tredjeparter skal ha tillit til SpareBank 1 SR-Bank sin profesjonalitet og redelighet. Gjennom årvåkenhet i alle ledd i organisasjonen vil konsernet etterleve gjeldende regelverk.

SpareBank 1 SR-Bank skal hele tiden jobbe mot å ha en lavest mulig risiko for hvitvasking og terrorfinansiering. Dette innebærer at konsernet skal ha en konservativ tilnærming til lovtolkning, meget god etterlevelseskultur, god systemstøtte og kontinuerlig forbedring i håndtering av hvitvaskings- og terrorfinansieringsrisiko.

Konsernretningslinjen er tilgjengelig på bankens hjemmeside i norsk og engelsk versjon. Oppdatert Wolfsberg Group AML-skjema er tilgjengelig på bankens hjemmeside.

Risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering inngår i konsernets ICAAP-vurdering.

I henhold til konsernets kvalitetssystem er dette dokumentet å anse som konsernets policy innen AML-området.

2. FORMÅL OG OMFANG

Formålet med SpareBank 1 SR-Banks Konsernretningslinjer AML og Sanksjoner er å gi overordnede retningslinjer og prinsipper for å etablere, implementere, forbedre og overvåke etterlevelse av hvitvaskingsloven og sanksjonsregelverket. Retningslinjene skal tydeliggjøre roller og ansvar i dette arbeidet, både når det gjelder manuelle og systemrelaterte rutiner.

Dokumentet gir en overordnet beskrivelse av konsernets tiltak, herunder retningslinjer og prinsipper for selskapets ledelses- og kontrollmiljø, samt virksomhetens organisering for å ivareta lovkrav.

Konsernretningslinjer AML og Sanksjoner gjelder for hele konsernet SpareBank 1 SR-Bank, herunder alle forretningsområder, organisasjonensheter, datterselskaper, ansatte og ledere. Datterselskapene Eiendomsmegler 1 SR Eiendom AS, SpareBank 1 SR-Bank Forretningspartner AS, SR-Boligkreditt AS og Monio AS er rapporteringspliktige til Finanstilsynet etter hvitvaskingsregelverket.

3. LOVKRAV, DEFINISJONER OG RAMMEVERK

3.1 Lovkrav

SpareBank 1 SR-Bank er rapporteringspliktig etter hvitvaskingsloven med forskrift og sanksjonsregelverket i Norge. Veiledning fra tilsynsmyndigheter inngår som en del av lovkravene. Finanstilsynet (www.finanstilsynet.no) fører tilsyn med SpareBank 1 SR-Banks virksomhet.

3.2 Definisjon av hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjoner

I denne konsernretningslinjen benyttes internasjonale begreper for hvitvasking og terrorfinansiering: Anti-Money Laundering (AML) og Counter-Terrorist Financing (CTF). Etter norsk lov er hvitvasking definert som en sikringshandling, jf. straffeloven § 337. Hvitvasking foreligger når formålet er å sikre utbytte fra en straffbar handling. For at utbyttet skal kunne tas i bruk av gjerningspersonen, må det integreres i den legale økonomien. Formålet med hvitvasking er således å få utbyttet til å fremstå som om det er ervervet på lovlig måte, ved å skjule dets illegale opprinnelse.

Terrorfinansiering foreligger når det ytes økonomisk støtte eller foretas pengeinnsamling til personer eller grupper som har til hensikt å bruke dette til å begå terrorhandlinger, jf. straffeloven §§ 131 – 136 a.

Sanksjoner defineres som «ikke-militære tiltak i form av forbud mot eller begrensinger i økonomisk eller annet samkvem med land eller bevegelser», jf. sanksjonsloven § 1.

3.3 Rammeverk AML og Sanksjoner

SpareBank 1 SR-Bank skal ha, videreutvikle og vedlikeholde et internt rammeverk for anti-hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjoner. Rammeverket skal bygge på og oppdateres i henhold til den til enhver tid siste gjennomførte risikoanalyse knyttet til tiltak for å bekjempe hvitvasking og terrorfinansiering, samt risikoanalyse knyttet til håndtering av sanksjonsloven. Rammeverket skal være tilpasset den enkelte forretningsenhet, hvor døtre vil måtte tilpasse rammeverket til egen virksomhet.

Rammeverket skal sikre at konsernet etterlever grunnleggende krav og standarder på området, samt bidra til enhetlig gjennomføring i konsernet. Rammeverket angir generelle standarder og prinsipper for AML og CTF som er integrert i konsernets forretningsprosesser.

Rammeverket for bankvirksomheten inneholder, i tillegg til de til enhver tid gjeldende arbeidsprosesser i bankens kvalitetssystem, følgende dokumenter som skal være datert og godkjent på riktig nivå:

1. Virksomhetsinnrettet risikovurdering
2. Konsernretningslinje AML og Sanksjoner
3. Overordnede krav
4. Kundetiltak
5. Elektronisk overvåking
6. Behandling av personopplysninger
7. Opplæring
8. Distribusjon AML

Dokumenteier:

Dato for beslutning:

Styret

27.09.2023

9. Saksbehandlingsrutiner undersøkelse og rapportering AML
10. Sanksjonsregelverk
11. Internkontroll

Rammeverket for datterselskap består primært av:

1. Virksomhetsinnrettet risikovurdering
2. Rutiner og arbeidsprosesser
3. Service level agreement (SLA)

Dersom det forekommer brudd på gjeldende regulatoriske krav eller internt regelverk, skal hendelsen registreres i den rapporteringspliktiges hendelsesdatabase. Konsernet har etablert et internt varslingsystem som skal benyttes i forhold knyttet til mulig brudd på hvitvaskingsreglene. Løsningen ivaretar krav til anonymitet av varsler.

4. ROLLER OG ANSVAR

4.1 Styret

Styret har det overordnede ansvaret for AML-området i konsernet, og skal sikre at gjeldende lover og forskrifter etterleves. Styret har ansvar for å beslutte konsernets retningslinjer for AML og Sanksjoner, jfr. hvitvaskingsloven § 8 (4). Styret skal minimum årlig forelegges og godkjenne konsernets risikoanalyse for hvitvasking og terrorfinansiering.

4.2 Konsernsjef

Konsernsjef har ansvaret for at konsernet har et tilfredsstillende rammeverk, samt har effektive systemer og kontroller etter retningslinjer fastsatt av styret. Konsernsjef skal sikre at området får nødvendig oppmerksomhet og tilgang til nødvendige ressurser.

4.3 Hvitvaskingsansvarlig

Styret har utnevnt Direktør Juridisk og AML til å ha et særskilt ansvar på øverste ledelsesnivå for at rammeverket blir fulgt opp. Direktør Juridisk og AML rapporterer direkte til konsernsjef.

Direktør Juridisk og AML har et særskilt ansvar for å sikre oppfølging av rutinene innenfor anti-hvitvasking og terrorfinansiering samt at konsernets retningslinjer, rutiner og rammeverk er tilstrekkelig forankret hos styret og øverste ledelse. Direktør Juridisk og AML overvåker at rutinene gjennomføres på en tilfredsstillende måte.

4.4 Leder AML-Seksjonen – Operativ hvitvaskingsansvarlig

Leder AML-Seksjonen/Operativ hvitvaskingsansvarlig er delegert det strategiske og operasjonelle ansvaret for AML-arbeidet i konsernet. Delegeringen innbefatter ansvar for utarbeidelse av strategi for AML-området, samt operasjonalisering av strategi, undersøkelse og rapportering, videreutvikling av

elektroniske overvåkingssystemer, samt å drive opplæring innen fagområdet for å sikre kompetanseheving. Dette skal underbygge konsernets risikokultur og sikre gode prosesser.

4.5 AML-Seksjonen

AML-Seksjonen ledes av leder AML-Seksjonen/Operativ hvitvaskingsansvarlig som rapporterer direkte til Direktør Juridisk og AML. AML-Seksjonen skal til enhver tid ha tilfredsstillende bemanning til å kunne ivareta de oppgaver og ansvar som er pålagt denne, både når det gjelder kompetansenivå og kapasitet. Det er formalisert et delegert ansvar fra operativ hvitvaskingsansvarlig til ansatte i AML-Seksjonen som har ansvar for undersøkelse og rapportering av mistenkelige forhold til Økokrim.

4.6 Etterlevelsesansvarlig

Konserndirektør Compliance er etterlevelsesansvarlig jf. hvitvaskingsloven §35. Etterlevelsesansvarlig skal ivareta en kontrollfunksjon med tilstrekkelig grad av uavhengighet til arbeidet som utføres i virksomheten forøvrig. Etterlevelsesansvarlig skal sikre at det gjennomføres uavhengige kontroller og vurderinger for å påse at virksomheten overholder hvitvaskingsregelverket og om tiltakene som iverksettes for å avhjelpe eventuelle mangler er effektive.

4.7 Forretningsdivisjonene og datterselskap

Konserndirektør SMB og Landbruk, konserndirektør Storkunde, konserndirektør Privatmarked og direktør SR-Bank Markets er ansvarlige for at gjeldende retningslinjer, rutiner og prosedyrer blir gjennomført og operasjonalisert i de respektive forretningsdivisjonene. I hver enkelt forretningsdivisjon skal det være utpekt egne fagansvarlige for AML. Alle forretningsdivisjoner vurderer til enhver tid om det er behov for å etablere ytterligere støtte- og kontrollfunksjoner. Forretningsdivisjonene utarbeider risikovurdering av egen forretningsdivisjon, hvor hovedtrekkene inngår i konsernets virksomhetsinnrettede risikovurdering.

I rapporteringspliktige datterselskap har de respektive styrene ansvar for at gjeldende retningslinjer blir implementert i rutiner og arbeidsprosesser. Datterselskap rapporterer kvartalsvis til konsernstyret og utarbeider årlig virksomhetsinnrettede risikovurderinger som behandles i de respektive styrene. Det er utpekt en hvitvaskingsansvarlig i hvert av selskapene som har et delegert ansvar for ivaretagelse av AML-kravene for det enkelte selskap.

Alle ledere i SpareBank 1 SR-Bank er ansvarlige for å ivareta og gjennomføre gjeldende AML-prosesser i konsernet og for at virksomheten innenfor egen enhet utføres i samsvar med gjeldende eksterne og interne regelverk. Gjennomføringen skal ha en risikobasert tilnærming, og sikre at prosessene er tilstrekkelig effektive gjennom eierskap og god dokumentasjon.

Alle ansatte i rapporteringspliktige deler av konsernet skal være kjent med de plikter som påligger etter hvitvaskingsregelverket. De ansatte skal være i stand til å gjenkjenne mistenkelige hendelser og ha kjennskap til interne rutiner som gjelder for håndteringen av slike hendelser. Opplæringstiltak er obligatorisk for alle ansatte. Alle ansatte har et selvstendig ansvar for å etterleve konsernets rutiner og retningslinjer når de utfører arbeidsoppgavene sine.

4.8 Forum AML og Sanksjoner

Forum AML og Sanksjoner er et konsernomfattende forum som skal gi råd og veiledning knyttet til SpareBank 1 SR-Banks etterlevelse av internasjonale sanksjoner og regelverk mot hvitvasking og terrorfinansiering. Forumet skal bestå av Direktør Juridisk og AML, Konserndirektør Compliance, leder AML/Operativ hvitvaskingsansvarlig, representanter fra AML-Seksjonen, representanter fra relevante støtte- og utviklingsdivisjoner og lederrepresentanter fra forretningsdivisjonene. Forumet skal møtes kvartalsvis og ellers ved behov. Representanter fra datterselskapene møtes to ganger årlig i et eget fora, samt oftere ved behov.

4.9 Internkontroll

SpareBank 1 SR-Bank bygger sitt rammeverk for internkontroll på COSO-modellen (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commissions) og kontroll av etterlevelse gjøres i henhold til de tre forsvarslinjene. Med internkontroll menes alle tiltak som gjøres for å sikre etterlevelse av AML-krav, herunder kontrollfunksjoner i første-, andre- og tredjelinje, implementering av rutiner og systemer, kompetanse og ressurser.

AML-Seksjonen og forretningsdivisjonene er en del av første forsvarslinje. Forretningsdivisjonene har ansvar for styring, kontroll og etterlevelse i eget forretningsområde, og eier og håndterer den operative risikoen. Hvert enkelt forretningsområde og støtteområde skal påse at medarbeidere på alle nivåer har riktig kompetanse, at relevante risikoanalyser gjennomføres og at AML/CTF- og sanksjonsarbeidet overvåkes og evalueres jevnlig.

Andrelinjeforsvar er en uavhengig funksjon som overvåker og følger opp den operative ledelsens styring og internkontroll. Compliance har et særskilt etterlevelsesansvar i henhold til hvitvaskingsloven og rapporterer status knyttet til etterlevelsen til ledelsen og styret.

Tredjelinjeforsvar ivaretas av en uavhengig internrevisjon som gjennomgår og vurderer konsernets samlede styring og internkontroll på hvitvaskingsområdet. Internrevisjonen er uavhengig av administrasjonen og rapporterer direkte til styret.

I Eiendomsmegler 1 SR Eiendom AS er Hvitvaskingsansvarlig organisert i andrelinje i en rolle med direkte rapporteringslinje til styret og daglig leder. Førstelinjekontroller utføres av fagansvarlige på de enkelte avdelinger. Andrelinjekontroller foretas av ressurser i fagavdeling ledet av hvitvaskingsansvarlig.

I SpareBank 1 SR-Bank ForretningsPartner AS er Hvitvaskingsansvarlig organisert som Faglig leder i selskapet, og rapporterer direkte til styret og daglig leder. Hvitvaskingsansvarlig er involvert i det operasjonelle AML-arbeidet, herunder internkontroll. Basert på ForretningsPartners iboende risiko, størrelse produkt – og tjenestetilbud, samt samlede internkontrolltiltak, er det vurdert at det ikke er nødvendig å utpeke en etterlevelsesansvarlig.

I Monio AS er Hvitvaskingsansvarlig organisert i foretakets ledergruppe og rapporterer direkte til styret og daglig leder.. Foretaket vurderer at virksomheten ikke er av en slik art og omfang at det utløser krav om etterlevelsesansvarlig etter hvitvaskingsloven § 35 annet ledd.

Samtlige datterselskaper har etablert tredjelinjeforsvar som ivaretas av en uavhengig internrevisor.

5. PRINSIPPER FOR STYRING OG KONTROLL AV HVITVASKING OG TERRORFINANSIERING

5.1 Risikobasert tilnærming

Arbeidet med hvitvasking og terrorfinansiering skal baseres på en risikobasert tilnærming. Det skal årlig utarbeides risikovurderinger, både for konsernet som helhet, inkludert forretningsdivisjonene og for det enkelte rapporteringspliktige datterselskap. Risikovurderingen skal bygge på nasjonal risikovurdering fra Justis- og beredskapsdepartementet, Finanstilsynets risikovurdering og andre nasjonale og internasjonale relevante kilder. Sentralt i risikovurderinger og etterlevelse av hvitvaskingslovgivning er klare føringer fra Finanstilsynet om at risiko skal håndteres, ikke avvikles. Som en del av risikovurderingen vil konsernet:

- Identifisere risikoer for hvitvasking og terrorfinansiering når det gjelder produkter og tjenester/kundesegment/transaksjon/geografisk område/distribusjonskanaler/bankens tiltak
- Identifisere og implementere risikoreduserende tiltak, samt oppdatere rutineverk
- Identifisere risikoen for brudd på sanksjonsregelverket med fokus på om det er kundeforhold eller transaksjoner i strid med sanksjonsregelverket
- Sikre adekvat opplæring og forankring av retningslinjer i konsernet
- Løpende evaluere effektiviteten av risikoreduserende tiltak for å hindre hvitvasking og terrorfinansiering

5.2 Opplæring

Alle ansatte i konsernet, inkludert styret i morselskap og døtre, skal gjennomføre AML-opplæring i henhold til opplæringsplan utarbeidet av AML-Seksjonen sammen med forretningsområdene og de enkelte datterselskapene. Opplæringen er risikobasert, og tilpasses rolle og ansvar til den enkelte ansatte/tillitsvalgte. Krav til opplæring gjelder også midlertidig arbeidskraft (vikarer, hospitanter mv.).

5.3 Kjenn din kunde-prinsippet

SpareBank 1 SR-Bank skal i sine prosesser søke å motvirke anonymitet og tilstrebe transparens med det formål å forebygge hvitvasking og terrorfinansiering. Dette skal gjøres ved å:

- **Bekreft kundens identitet.** Kundens identitet skal bekreftes og dokumenteres ved enhver form for etablering av kundeforhold.
- **Kjenne kundeforholdets formål og tilsiktet art:** Før kundeforhold kan etableres skal banken ha innhentet og vurdert opplysninger fra kunden om kundeforholdets formål og tilsiktede art.
- **Identifisere og registrere reelle rettighetshavere og politisk eksponerte personer (PEP):** Alle kunder skal besvare spørsmål om reelle rettighetshavere og politisk eksponerte personer. Ved forhøyet risiko og komplekse eierstrukturer skal det gjennomføres ytterligere undersøkelser for å bekrefte innhentet informasjon, herunder dokumentere disse.

Dokumenteier:

Dato for beslutning:

Styret

27.09.2023

- **Risikoklassifisere kundeforholdet:** Kundeforholdet risikoklassifiseres basert på informasjon om blant annet kundeforholdets formål, bruksmønster på produkter/tjenester/transaksjoner, type kunde og eiere.
- **Registrere og oppbevare informasjon om kunden og kundeforholdet:** Alle aktiviteter rundt kundekontrollen skal dokumenteres og oppbevares i henhold til enhver tid gjeldende regler om lagringsplikt.

5.4 Kontrollmekanismer

5.4.1 Kundetiltak

Kundetiltak skal gjennomføres før etablering av kundeforholdet, og innen avtaler og transaksjoner tas i bruk/gjennomføres.

Bekreftelse av kundens identitet skal som hovedregel skje ved personlig fremmøte. Dersom kunden ikke kan møte personlig skal det fastsettes særskilte tiltak for å bekrefte kundens identitet. BankID utstedt av annen bank er gyldig legitimasjon.

Både når kunden er en fysisk person og juridisk person skal det avgjøres om det finnes reelle rettighetshavere i tillegg til kunden.

5.4.2 Nivå på kundetiltak og forsterket kontroll

Kundetiltakene skal tilpasses virksomheten og de opplysningene som foreligger om kunden. Ulike nivå for kontroll skal iverksettes ut fra kundens risikoklassifisering. Det skal fastsettes særskilte rutiner og kriterier for de ulike risikoklassene, og denne skal baseres på den til enhver tid gjeldende risikovurderingen.

Dersom kunden har et forhøyet risikonivå, skal det gjennomføres forsterkede kundetiltak. Forsterkede kundetiltak kan innebære:

- Utdyping av kundeforholdets art og formål.
- Dokumentasjon for midlenes og/eller formuens opprinnelse.
- Dokumentasjon på nøkkeltall, herunder omsetning.
- Dokumentasjon på forretningsforbindelser.
- Dokumentasjon som bekrefter identiteten til reelle rettighetshavere.
- Begrunnelse for komplisert selskapsstruktur.
- Dokumentasjon på tilknytning til Norge og behovet for kontoforhold, dersom kunden ikke er bosatt her.

Kunder som er Politisk Eksponert Person (PEP) skal alltid anses å ha forhøyet risikonivå og skal ha forsterkede kundetiltak. Det samme gjelder hvis en PEP har roller eller er Reell Rettighetshaver (RRH) hos en juridisk person. Etablering eller opprettholdelse av kundeforhold hvor PEP er involvert, skal godkjennes av leder med særskilt myndighet til dette. Det skal alltid dokumenteres hva som er opprinnelsen til formuen eller midlene som inngår i kundeforholdet. Det skal gjøres en konkret vurdering av om dokumentasjonen innhentet i forbindelse med forsterkede kundetiltak anses tilstrekkelig, og om kunden kan tilbys samtlige produkter/tjenester. Denne vurderingen skal dokumenteres.

Dokumenteier:

Dato for beslutning:

Styret

27.09.2023

5.4.3 Med hensyn til kundeforhold og transaksjoner som involverer stater omfattet av første og andre ledd i hvitvaskingsforskriften § 4-10, skal det minimum gjennomføres forsterkede kundetiltak som følge av nevnte bestemmelser. Løpende kundetiltak SpareBank 1 SR-Bank skal gjennomføre løpende kundetiltak på etablerte kundeforhold.

Opplysninger om kunder og kundeforhold skal løpende oppdateres mot offentlige kilder, og suppleres der det er nødvendig ved løpende kundekontakt (oppdatering av kundeinformasjon).

Det skal jevnlig innhentes opplysninger om kunden og kundeforholdet. Ved forhøyet risikonivå skal kundeopplysningene oppdateres årlig. For øvrige kunder skal det utarbeides rutiner for jevnlig oppdatering av kundeopplysninger i henhold til gjeldende risiko.

Ved salg av ytterligere produkter eller tjenester i tidligere etablerte kundeforhold, skal kundeinformasjonen vurderes på nytt og eventuelt oppdateres.

5.4.4 Kundetiltak distributører og agenter

Selv om kundekontrollen utføres av agenter/distributører, er SpareBank 1 SR-Bank ansvarlig for kontrollen. Der dette er tilfellet skal det foreligge en underliggende distribusjonsavtale og/eller andre relevante styringsdokumenter som stiller krav til kvalitet i kundekontrollen.

5.4.5 Kundetiltak korrespondent- og respondentbankforbindelser

SpareBank 1 SR-Bank har besluttet å ikke opptre som korrespondent i korrespondentforbindelser med andre banker og betalingsformidlere, og vil kun være respondent i slike forbindelser.

Ved inngåelse av respondentbankavtaler skal det gjennomføres en konkret risikovurdering og due diligence-undersøkelser. Det skal fastsettes særskilte rutiner for dette. Respondentbankavtaler skal ikke opprettes med tomme bankselskaper, eller med banker i definerte høyrisikoland, og det skal gjennomføres tilstrekkelige undersøkelser for å sikre dette.

Det skal som hovedregel ikke inngås avtale med en institusjon fra stat utenfor EØS som respondentinstitusjon. Dersom dette gjøres skal følgende krav ivaretas:

- Det skal innhentes tilstrekkelige opplysninger om respondentinstitusjonen for å forstå virksomhetens art, omdømme og tilsynets kvalitet
- Respondentinstitusjonens tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering skal vurderes
- Det skal innhentes godkjenning fra konserndirektør finans, økonomi og konserntjenester før etablering
- Ved etablering av oppgjørskonti skal banken forsikre seg om at respondentinstitusjonen:
 - har bekreftet identiteten til og fører løpende oppfølging av kunder som har direkte adgang til konti hos korrespondentinstitusjonen, og
 - på anmodning kan fremlegge relevante opplysninger fra kundetiltakene og den løpende oppfølgingen til korrespondentinstitusjonen

5.5 Avvisning av kunder, sperring og avvikling av kundeforhold

Dersom kunden ikke bidrar til at kundetiltak, herunder eventuelle påkrevde forsterkede kundetiltak, kan gjennomføres, skal ikke kundeforholdet etableres.

Tilsvarende skal kundeforholdet som hovedregel avvikles eller sperres dersom kunden ikke bidrar til gjennomføring av kundetiltak i et løpende kundeforhold.

5.6 Undersøkelse og rapportering

Dersom det avdekkes forhold som kan indikere at midler har tilknytning til hvitvasking eller terrorfinansiering skal det gjennomføres undersøkelser. Undersøkelser skal alltid gjennomføres dersom det avdekkes forhold som avviker fra vår kjennskap til kunden og kundeforholdets formål og tilsiktede art.

Følgende forhold og transaksjoner skal også alltid undersøkes:

- Transaksjonen synes å mangle et legitimt formål.
- Transaksjonen er usedvanlig stor eller kompleks.
- Transaksjonen er uvanlig ut fra kundens kjente forretningsmessige eller personlige mønster av transaksjoner.
- Transaksjonen foretas til eller fra person i et land eller område som ikke har tilfredsstillende tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering.
- Transaksjon som på annen måte har en uvanlig karakter.

Dersom undersøkelsene ikke avkrefter mistanken, skal forholdet rapporteres til Økokrim uten ugrunnet opphold.

Som hovedregel skal ikke transaksjonen gjennomføres før Økokrim er underrettet. Dersom det er umulig å stanse transaksjonen, eller dersom stans av transaksjonen kan vanskeliggjøre undersøkelser av person som kan dra fordel av en mistenkelig transaksjon, skal Økokrim varsles umiddelbart etter at transaksjonen er gjennomført.

5.7 Transaksjonsovervåking

Alle kunder skal underlegges en løpende overvåking for å avdekke mistenkelig transaksjoner, enten manuelt eller elektronisk. Den elektroniske overvåkingen skal omfatte alle systemer for transaksjoner til eller fra bankens kunder. Det skal utarbeides særskilte rutiner for systemer for elektronisk overvåking, og bruken av disse skal evalueres og dokumenteres jevnlig. Ved avbrudd i den automatiske kontrollen skal det iverksettes tiltak for å fange opp mistenkelige transaksjoner, eksempelvis kontroll mot transaksjonsregistre i konsernets datavarehus.

Bankens elektroniske overvåkingssystem identifiserer mistenkelige transaksjoner og kundeatferd basert på kriterier/regler fra konsernets risikoanalyse. I tillegg til den daglige transaksjonsovervåkingen har banken sammen med de andre Alliansenbankene utviklet en maskinlæringsmodell som månedlig gir banken flagginger på mistenkelig kundeatferd.

Alle transaksjoner overvåkes daglig, og motpost-screens mot sanksjonslister (FN- og EU-listen, samt OFAC-listen for utlandstransaksjoner). Transaksjoner mot utland overvåkes og screenes før transaksjonen gjennomføres. Nye kunder screenes mot sanksjons- og PEP-lister før kundeetablering. Kunderegisteret screenes mot sanksjonslister ved listeoppdatering, og mot PEP-lister månedlig.

Det er et prioritert arbeid i banken å være ajour med håndtering av mistenkelig forhold og banken skal rapportere eventuelle restanser utover det rammeverket tillater i kvartalsrapporten som går til konsernets styre.

Driftsavbrudd eller feil som medfører vesentlig reduksjon i funksjonalitet i bankens elektroniske overvåkingssystem, skal rapporteres til Finanstilsynet uten ugrunnet opphold.

6. FORBUDTE AKTIVITETER

SpareBank1 SR-Bank aksepterer ikke:

- Eiendeler eller midler som er kjent eller mistenkt for å være utbytte av kriminell aktivitet.
- Etablering/opprettholdelse av forretningsforbindelser med enkeltpersoner eller juridiske enheter som er registrert på sanksjonslister, kjent eller mistenkt for å være tilknyttet terroraktivitet, kriminell organisasjon eller medlemmer av slike. Konsernet følger retningslinjer beskrevet i veiledning om frysbestemmelser oppdatert 30.06.2023, utarbeidet av Utenriksdepartementet.
- Etablering av kundeforhold med tomt bankselskap, jfr. hvitvaskingsloven § 20, eller selskap som er kjent for å tillate at konti brukes av tomme bankselskap.
- Etablering av kundeforhold eller gjennomføring av transaksjoner med selskap uten signifikante eiendeler og/eller virksomhet («Tomme selskap»). Eventuelle avvik fra dette punktet kan unntaksvis forekomme på norske selskap, men da med utvidede kundetiltak iht. etablerte rutiner.
- Inngåelse av kundeforhold med kunder fra sanksjonerte land.
- Etablering eller opprettholde kundeforhold med enkeltpersoner eller juridiske enheter hvor risikoen for skatteunndragelse anses for å være betydelig.
- Inngåelse av kundeforhold med kunder som driver i følgende bransjer:
 - utvikling, testing, produksjon, lagring eller transport av kontroversielle våpen eller komponenter eksklusivt beregnet på kontroversielle våpen, herunder klasevåpen, antipersonellminer, atomvåpen, kjemiske våpen og biologiske våpen.
 - produksjon av tobakksprodukter eller komponenter eksplisitt beregnet på slike produkter.
 - produksjon av pornografisk materiale.
 - ulovlig gambling.
 - betalingsforetak (MSBs) som ikke har tillatelse til å drive virksomhet i Norge.
 - tilbydere av vekslingstjenester og oppbevaringstjenester for virtuell valuta som ikke er registrert hos Finanstilsynet.

7. SANKSJONER

SpareBank 1 SR-Bank skal overholde sanksjoner fra Norge, EU, FN, USA og UK. Aktiviteter som er underlagt sanksjoner fra nevnte myndigheter eller myndighetsorganer er forbudt.

SpareBank 1 SR-Bank skal etterleve frysforpliktelser og regler om båndlegging av midler fra nasjonale og internasjonale myndigheter.

Kunder og transaksjoner skal fortløpende screenes mot sanksjonslister (FN, EU og OFAC). Ansvaret for frysing av midler og rapportering er Hvitvaskingsansvarlig konsern eller de denne bemyndiger.

Det utarbeides en egen risikovurdering på sanksjonsregelverket. Konsernet skal ha en konservativ tilnærming til håndtering av sanksjonsregelverket. Valgt risikoappetitt beskrives ytterligere i nevnte risikovurdering.

8. RAPPORTERING

Konsernets ansatte rapporterer eventuelle mistenkelige hendelser til AML-Seksjonen. Mistenkelige hendelser hvor mistanken etter undersøkelser ikke kan avkreftes blir rapportert til Økokrim/EFE (www.okokrim.no). Rapporteringspliktige datterselskap rapporterer selv direkte til Økokrim/EFE.

9. KONFIDENSIALITET

Personopplysninger behandles konfidensielt og i henhold til gjeldende lovgivning.